

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

สรุปผล

1. ข้อมูลภูมิหลังของข้าราชการตำรวจสันติบาล

กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาเป็นข้าราชการตำรวจสันติบาล จำนวน 184 ราย ส่วนใหญ่เป็นเพศชายร้อยละ 89.7 อายุระหว่าง 31 – 40 ปี คิดเป็นร้อยละ 33.7 มีอายุราชการระหว่าง 11 – 20 ปี คิดเป็นร้อยละ 33.2 ส่วนใหญ่เคยได้รับการเลื่อนขั้นเงินเดือนกรณีพิเศษมากกว่า 4 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 27.7 เป็นข้าราชการตำรวจระดับชั้นประทวน (Non Commision Officer) คิดเป็นร้อยละ 85.3 ส่วนใหญ่ปฏิบัติหน้าที่ในสายงานสืบสวน คิดเป็นร้อยละ 82.6 มีการศึกษาระดับมัธยมต้นเป็นส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 37.0 ส่วนใหญ่มีรายได้จากราชการอยู่ระหว่าง 13,001 – 16,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 33.2 โดยมีเงินได้ทั้งครอบครัวอยู่ระหว่าง 13,001 – 16,000 บาท เป็นส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 41.8

2. ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจสันติบาล ต่อปัจจัยด้านต่าง ๆ พอสรุปได้ดังนี้

ด้านรายได้และสวัสดิการ

ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจสันติบาล ด้านรายได้และสวัสดิการเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ที่มีระดับค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือสวัสดิการเมื่อเทียบกับหน่วยงานอื่นที่มีใช้ตำรวจดีกว่า โดยมีความพึงพอใจระดับปานกลางมีค่าเฉลี่ย 2.83 รองลงมาคือรายได้ที่ท่านได้รับเหมาะสมกับการทำงาน โดยมีความพึงพอใจระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 2.77 ความพึงพอใจที่มีระดับค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ รายได้จากเงินเดือนอย่างเดียวเพียงพอ โดยมีความพึงพอใจระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 2.75

ด้านความก้าวหน้าในอาชีพ

ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจสันติบาล ด้านความก้าวหน้าในอาชีพ เฉลี่ยรวมอยู่ที่ระดับปานกลาง ที่มีระดับค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือเปรียบเทียบกับหน่วยงานอื่นที่มีใช้ตำรวจท่านมีโอกาสก้าวหน้ามากกว่า โดยมีความพึงพอใจระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 2.54 รองลงมาคือ งานที่ท่านทำมีโอกาสได้เลื่อนตำแหน่งที่ดีขึ้นมีความพึงพอใจระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 2.53 ความพึงพอใจที่มีระดับค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ หน่วยงานให้โอกาสท่านได้รับการเพิ่มพูนความรู้เสมอ มีความพึงพอใจระดับต่ำ มีค่าเฉลี่ย 2.49

ด้านความมั่นคงในอาชีพ

ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจสันติบาล **ด้านความมั่นคงในอาชีพ** เฉลี่ยรวมอยู่ที่ระดับปานกลาง ที่มีระดับค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคืองานที่ท่านทำหน้าภาคภูมิใจ โดยมีความพึงพอใจระดับสูง ค่าเฉลี่ย 3.63 เท่ากับอาชีพตำรวจเป็นอาชีพที่มั่นคง มีความพึงพอใจระดับสูง มีค่าเฉลี่ย 3.63 ความพึงพอใจที่มีระดับค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ท่านพอใจที่จะทำหน้าที่อยู่ในหน่วยงานนี้มีความพึงพอใจระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 2.95

ด้านนโยบายหน่วยงาน

ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจสันติบาล **ด้านนโยบายหน่วยงาน** เฉลี่ยรวมอยู่ที่ระดับปานกลาง ที่มีระดับค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ การพิจารณาความดีความชอบกรณีพิเศษในหน่วยงานของท่าน ยุติธรรมดี มีความพึงพอใจระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.29 รองลงมาคือ ท่านชอบรูปแบบการทำงานของหน่วยตำรวจสันติบาล มีความพึงพอใจระดับต่ำ มีค่าเฉลี่ย 2.99 ความพึงพอใจที่มีระดับค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ลักษณะงานที่ท่านได้รับมอบหมายน่าสนใจ มีความพึงพอใจระดับต่ำ มีค่าเฉลี่ย 2.44

ด้านความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชา

ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจสันติบาล **ด้านความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชา** เฉลี่ยรวมอยู่ที่ระดับปานกลาง ที่มีระดับค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือผู้บังคับบัญชาของท่าน มีความเข้าใจผู้ใต้บังคับบัญชา มีความพึงพอใจระดับสูง ค่าเฉลี่ย 3.55 รองลงมาคือ ผู้บังคับบัญชาเชี่ยวชาญงานในหน้าที่ของตำรวจสันติบาล มีความพึงพอใจระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.22 ผู้บังคับบัญชาปกป้องท่านเมื่อท่านปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายมีความพึงพอใจปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 2.97

ด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน

ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจสันติบาล **ด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน** เฉลี่ยรวมอยู่ที่ระดับปานกลาง ที่มีระดับค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือเพื่อนร่วมงานของท่านชำนาญในงานที่เขาทำอยู่มีความพึงพอใจระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย 3.36 รองลงมาคือในการทำงานเพื่อนร่วมงานให้ความร่วมมือท่านเป็นอย่างดีมีความพึงพอใจระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.49 ความพึงพอใจที่มีระดับค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือการแบ่งหน้าที่ในหน่วยงานเป็นไปอย่างเหมาะสม มีความพึงพอใจระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.1

ด้านสภาพการทำงาน

ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจสันติบาล **ด้านสภาพการทำงาน** เฉลี่ยรวมอยู่ที่ระดับปานกลาง ที่มีระดับค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือในการทำงานของท่านหน่วยงานหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี มีความพึงพอใจระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 2.89

รองลงมาคือ หน่วยงานของท่านมีสิ่งอำนวยความสะดวกและอุปกรณ์เพียงพอ มีความพึงพอใจระดับต่ำมีค่าเฉลี่ย 2.46 ความพึงพอใจที่มีระดับค่าเฉลี่ยต่ำสุดคืองบประมาณที่ใช้ในการทำงาน สืบสวนมีเพียงพอ มีมีความพึงพอใจระดับต่ำ มีค่าเฉลี่ย 2.23

อภิปรายผล

จากผลการวิจัย โดยภาพรวมแล้วข้าราชการตำรวจสันติบาล มีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานหน้าที่ระดับปานกลาง ซึ่งขัดแย้งสมมุติฐานที่ตั้งเอาไว้ว่า ระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจสันติบาล อยู่ในระดับต่ำ

แต่ผลการวิจัยพบว่ามิประเด็นย้อยที่มีระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติหน้าที่สูงคือ

ด้านความมั่นคงในอาชีพ งานในหน้าที่ของตำรวจสันติบาลนำภาคภูมิใจ และอาชีพตำรวจเป็นอาชีพที่มั่นคง แสดงให้เห็นว่าความรู้สึกของข้าราชการตำรวจสันติบาลในมีความภาคภูมิใจที่ได้ทำหน้าที่ และได้รับการยอมรับให้เกียรติจากบุคคลในวงการอื่นตลอดจนในช่วงวิกฤตเศรษฐกิจที่ผ่านมา มีการปลดพนักงานของบริษัท และธนาคารมากมาย เพราะเหตุผลทางเศรษฐกิจ แต่ภาวะทางเศรษฐกิจไม่มีผลต่อการรับราชการของตำรวจ จึงทำให้ข้าราชการตำรวจสันติบาลมีความรู้สึกที่อาชีพตำรวจเป็นอาชีพที่มั่นคง

ด้านความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชา ผู้บังคับบัญชามีความเข้าใจผู้ใต้บังคับบัญชา และเมื่อผู้บังคับบัญชามอบหมายงานในหน้าที่เมื่อมีปัญหาจะดูแลปกป้องตามสมควรแสดงให้เห็นว่าข้าราชการตำรวจสันติบาลมีความผูกพันใกล้ชิดกับผู้บังคับบัญชา โดยมีสาเหตุมาจากผู้บังคับบัญชาในหน่วยตำรวจสันติบาลมักจะเป็นบุคคลที่ทำงานอยู่ในหน่วยตำรวจสันติบาลมาโดยตลอด จึงมีความสนิทสนมคุ้นเคยกับผู้ใต้บังคับบัญชาเป็นอย่างดี

นอกจากนี้ผลการวิจัยพบประเด็นย้อยที่มีระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานต่ำ

ด้านความก้าวหน้าในอาชีพ ข้าราชการตำรวจสันติบาล ส่วนใหญ่เป็นตำรวจระดับชั้นประทวน มักไม่ได้รับการส่งเสริมให้ได้รับความรู้ใหม่ ๆ โดยทั่วไปแล้วการฝึกอบรมทั้งในระดับสำนักงานตำรวจแห่งชาติ หรือภายในสำนักงานตำรวจสันติบาลมักจะเป็นหลักสูตรสำหรับนายตำรวจชั้นสัญญาบัตร จึงทำให้ข้าราชการตำรวจระดับชั้นประทวน ซึ่งเป็นคนกลุ่มใหญ่ที่ขาดโอกาสในการได้รับความรู้ใหม่ ๆ นอกจากนี้แล้วการที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติได้เปิดการสอบแข่งขันเพื่อบรรจุเป็นนายตำรวจชั้นสัญญาบัตรในช่วงที่ผ่านมา มีตำแหน่งเปิดรับจำนวนไม่มาก เมื่อเทียบกับข้าราชการตำรวจที่มีคุณสมบัติ

ด้านนโยบายหน่วยงาน คำถามที่มีค่าเฉลี่ยคำตอบต่ำที่สุดในหัวข้อนี้คือ ลักษณะงาน

ที่ได้รับมอบหมายน่าสนใจ การที่ข้าราชการตำรวจสันติบาลมีความเห็นเช่นนั้นอาจเป็นเพราะในปัจจุบันการทำงานของหน่วยตำรวจสันติบาลขาดความตื่นตัว ไม่มีงานที่น่าตื่นเต้นให้ปฏิบัติเหมือนหน่วยตำรวจอื่น ๆ

ด้านสภาพการทำงาน ในปัจจุบันโลกพัฒนาไปมากระบบต่าง ๆ เชื่อมโยงกันแต่ปัญหาของหน่วยตำรวจสันติบาล ในส่วนที่เกี่ยวกับอุปกรณ์สนับสนุนการปฏิบัติงาน และสิ่งอำนวยความสะดวกยังคงขาดแคลน ทำให้การปฏิบัติงานไม่ได้ผลที่ต่อเนื่อง นอกจากนี้งบประมาณที่ใช้ในการสืบสวนซึ่งเป็นส่วนสำคัญสำหรับการทำงานการข่าวในเชิงลึก หากขาดงบประมาณในส่วนนี้ย่อมเป็นอุปสรรคอันสำคัญต่อผู้ปฏิบัติงานภาคสนาม

3 ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย พบว่า ข้าราชการตำรวจสันติบาล มีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานระดับต่ำ ผู้วิจัยในฐานะที่เป็นข้าราชการตำรวจในสังกัดสำนักงานตำรวจสันติบาล จึงมีข้อเสนอที่น่าเชื่อว่าเป็นประโยชน์ต่อหน่วยตำรวจสันติบาล ข้อเสนอแนะแยกเป็นประเด็น ดังนี้

ด้านรายได้และสวัสดิการ

เนื่องจากค่าครองชีพในปัจจุบันสูงขึ้นโดยตลอด แต่อัตราเงินเดือนของข้าราชการมิได้มีการปรับขึ้นตามสภาพเศรษฐกิจ ทำให้ข้าราชการตำรวจสันติบาลมีความลำบากในการใช้จ่ายเงินให้เพียงพอต่อการครองชีพ นอกจากนี้การที่รัฐบาลได้ปรับลดค่าใช้จ่ายภาครัฐลง ทำให้ต้องมีการตัดทอนรายจ่ายในส่วนที่จะต้องเป็นค่าใช้จ่าย (เบียดเบียน) ของหน่วยตำรวจสันติบาล ก่อให้เกิดผลกระทบต่อการทำงาน ควรมีเงินค่าเลี้ยงชีพให้กับนายตำรวจระดับชั้นสัญญาบัตรที่ทำหน้าที่ด้านสืบสวน ซึ่งปัจจุบันเงินค่าเลี้ยงชีพจะได้รับเฉพาะตำรวจระดับชั้นประทวน นอกจากนี้ น่าจะมีการเพิ่มที่พักสำหรับข้าราชการตำรวจสันติบาลที่ทำงานอยู่ส่วนกลาง ซึ่งปัจจุบันส่วนใหญ่ต้องเช่าบ้านของเอกชนอยู่

ด้านความก้าวหน้าในอาชีพ

ในปีงบประมาณ 2543 มีการนำเอาระบบประเมินผลทุก 6 เดือนมาใช้จริงจัง ทำให้ข้าราชการตำรวจสันติบาล เกิดความตื่นตัวในการทำงาน ระบบดังกล่าวทำให้การพิจารณาความดีความชอบ เกิดความเที่ยงธรรม ตามเกณฑ์การประเมินผลงาน อย่างไรก็ตาม ยังคงมีการแทรกแซงในการพิจารณาความดีความชอบอยู่ซึ่งถ้าผู้บังคับบัญชาของหน่วยมีความเข้มแข็งและยึดถือความถูกต้องแล้ว การแทรกแซงในการพิจารณาความดีความชอบจะหมดไปในอนาคต และน่าที่จะสนับสนุนให้ข้าราชการในหน่วยตำรวจสันติบาลทุกระดับได้รับการฝึกอบรมในเรื่องการทำงานในหลักสูตรแบบเข้ม (Intensive Course) เพื่อให้เกิดทักษะความชำนาญ และในด้านการสืบสวนหาข่าว

ด้านนโยบายหน่วยงาน

หน่วยตำรวจสันติบาลควรมีการกำหนดนโยบายให้ข้าราชการตำรวจในหน่วยตำรวจสันติบาล ได้มีการทำงานในหลายลักษณะ เช่น มีการออกจับกุมผู้กระทำความผิดที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงของประเทศ เช่น การลักลอบหลบหนีเข้าเมือง, ยาเสพติดให้โทษ, องค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ ฯลฯ อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ข้าราชการตำรวจสันติบาลในหน่วยได้เกิดความตื่นตัว มีจิตใจฮึกเหิม นอกจากนี้หน่วยงานของตำรวจสันติบาลควรมีการสร้างความรู้ภาคภูมิใจให้ข้าราชการตำรวจในหน่วยเป็นต้นว่ามีการแสดงผลงานเพื่อสร้างชื่อเสียงให้หน่วยตำรวจสันติบาลมากกว่าที่เป็นอยู่

ด้านสภาพการทำงาน

ในช่วงระหว่างปี พ.ศ. 2540 เป็นต้นมาทางราชการโดยสำนักงบประมาณ และกระทรวงการคลัง มีนโยบายปรับลดรายจ่ายในส่วนของค่าใช้จ่าย และค่าสวัสดิการลง ทำให้มีผลกระทบด้านขวัญและกำลังใจ และการปฏิบัติงานภาคสนามค่อนข้างมาก กล่าวคือ เงินเบี้ยเลี้ยงที่ใช้ในการออกสืบสวน ถูกตัดทอนลงครึ่งของจำนวนที่เคยได้รับ ทำให้การสืบสวนหาข่าว ซึ่งต้องใช้ทั้งความสามารถ และงบประมาณ ขาดความต่อเนื่อง ทำให้การทำงานไม่ค่อยได้ผลเท่าที่ควร สำนักงานตำรวจแห่งชาติควรผลักดันให้มีการสนับสนุนงบประมาณเพิ่มเติมเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการสืบสวนหาข่าวให้เพียงพอกับภารกิจที่เพิ่มมากขึ้น นอกจากนี้ควรได้รับการสนับสนุนอุปกรณ์การทำงาน การสื่อสาร ฯลฯ ที่มีความทันสมัย ตามการพัฒนาของยุคสมัย เพื่อให้ได้งานที่มีคุณภาพทันต่อเหตุการณ์